

Det forekommer mig saaledes ganske besynderligt, at denne Statseindom har faaet Lov til at forfalde i den Grad, og det er endnu meget mere besynderligt, at man, naar den i mange Aar har været brugt som Institut og som Opholdssted og Opdragelsesanstalt for disse Børn, nu pludselig paa en Gang kræver en saa enorm Sum som 38,000 Kr. til derfor at ombygge Stuebygningen. Dette stadfæster i højeste Grad den Tanke, jeg har over for den Slags Ting, nemlig den, at, er der nogen Personlighed, som mindre er stillet til at have slige Ting under Hænder, saa er det den Slags Personligheder, man kalder Stater. Det er ikke Statens Opgave at være Eier af og Driftsherre for Opdragelsesanstalter; det er en fuldstændig Misforstaaelse, naar det sker, og Intet bekræfter dette mere end det Forhold, som her kommer for Dagen. Det er mig bevidst fra mange Aar tilbage, at Høgelgaard har været drevet under meget uheldige Forhold; men det falst mig aldrig ind, at det var en Statseindom. Ikke desto mindre er den det, og den har dog bestandig maattet kæmpe med den sjørgeligste fattigdom, indtil den nu paa en Gang skal forgyldes. Nu skal der opføres en Bygning, som i Pragt og Herlighed aldeles ikke svarer til det, hvortil den er bestemt. Dette er i Almindelighed den Gang, Forholdet tager, naar saadanne Ting skulle gøres af Staten. Det Die, som skulde være det styrende paa et saadant Sted, skal være nærværende; men det er Statens Die saa sjældent; det er ikke nærværende i saadanne smaa Kroge. Jeg vil derfor henstille til den ærede Indenrigsminister, om det ikke, før Staten anvender disse 38,000 Kr., skulde være meget hensigtsmæssigere at lade dette Institut gaa over i private Hænder, men samtidig dermed at give det en saadan Medgift med paa Veien, at man fra Statens Side kunde have Samvittigheden frelst og Bevidstheden om ikke at have ødelagt det. Fra min Side skulde der Intet være til Hinder for at medgive dette Institut en saadan Bevilling, saa snart vi blot kunde blive af dermed med det Samme. Hvis man vil indvende, at det er et af disse Institutter, hvor det kommer an paa at frelse uheldige Børn, maa jeg bemærke, at der i ikke ligger nogen Grund til, at Staten skulde være mere forpligtet til at drive det end andre Institutter. Desuden have vi et andet Institut her i Landet af samme Bestaaelse, nemlig det paa Flakkebjerg. Det har viist sig, at det netop som privat Anstalt — det er en Anstalt, der er reist og ledet af et privat Selskab og væsentlig styret af en enkelt Mand — har udviklet sig i højeste Grad og har en Afslægter, der er vorst saaledes, at den snart er dobbelt saa stor som Moderstolen, medens Høgelgaard endnu staar paa samme Standpunkt som for 25 Aar siden. Den Slags Kjendsgjerninger lader sig virkelig ikke modbevise, og jeg skal derfor meget varmt anbefale, hvad jeg her har sagt. — Der er endnu nogle ganske faa Bemærk-

ninger, som jeg ikke kan undlade at gjøre. Efter hvad der er kommet til min Kundskab, er det ikke blot ved Slagen der er Trængsel til et Fyrskib, men det er sagt mig af praktiske Søfolk — og det ikke af en enkelt, men af flere — at det ogsaa vilde være i højeste Grad heldigt, ja næsten nødvendigt for med nogenlunde Tryghed at kunne besøge Søbjerg, Havn, at der ligger et Fyrskib ved Blaavand. Jeg beklagede meget, at jeg ikke havde den Dannelselse, som vilde udfordres, for at jeg selv personlig kunde staae mig en Overbevisning om disse Ting, men jeg erfarede, at det er en meget udbredt Overbevisning blandt seilende Skipper, blandt virkelig praktiske Folk, at der for nogenlunde betryggende til enhver Tid at kunne besøge Søbjerg, Havn, nødvendigvis maa stationeres et Fyrskib ved Blaavand, hvilket tillige vilde forhindre de allerfleste af de Strandinger, som nu foregaa paa Hornet. — Ved Siden heraf skal jeg tillade mig efter ligefrem Opfordring at henstille en Betragtning, som jeg har hørt gjort gjældende af lignende Folk som dem, til hvilke jeg her har hentydet, nemlig den, at Fyr- og Vagervæsenet her til Lands overhovedet i mange Henseender staar betydelig tilbage for andre Landes, og navnlig er der for mig fremhævet stærke og alvorlig mente Indsigelser imod hele — som man spotvis kalder det — Kostsystemet. Dette er blot et Indlæg, blot en Hensigt, jeg skal gjøre. — Jeg skal endvidere — og dette sker ligeledes efter Opfordring — henlede vedkommende Ministers Opmærksomhed paa, at det er en almindelig udbredt Anskuelse, at Ministeriet er altfor knapt med at tildele Apothekere Bevilling paa Landet. Der er ikke saa egne, hvis Beboere føle sig betydelig brystholne ved at skulle nødfages til at rejse undertiden 2 til 3 Mil for at komme til et Apothek, og det kan undertiden ogsaa være vanskeligt nok om Vinteren at skulle rejse, om endog blot 1 a 2 Mil. — Jeg har dernæst et Par Bemærkninger at gjøre med Hensyn til den høitærede Indenrigsministers Omtale af Postoverskudet. Jeg skal i den Henseende henholde mig til det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), naar han sagde, at dette Overskud bedre end noget andet beviste, at det Nertal, der i Fjor forlangte Portoen nedsat, havde haft god Grund at staa paa. Smidlertid bemærkede den ærede Indenrigsminister, at dette Overskud væsentlig vilde forsvinde ved de Arbejder, der forestode, men jeg spørger: Ere disse Arbejder af den Bestaaelse, at deres Udførelse et Aar eller to vilde have voldet uoverkommelige Vanskeligheder, og hvad borger for, at vi ikke, dersom vort Forslag var blevet fulgt, allerede nu havde haft dette samme Overskud, og maaske om nogle Aar havde faaet det fordoblet? Det er dog en Kjendsgjerning, at jo mere Befordringsomkostningerne nedsettes, desto livligere bliver Benyttelsen deraf, og jeg tror derfor ikke, at der kan bygges Noget paa de Argumenter, som den